

Национален съвет за журналистическа етика

РЕШЕНИЕ

№ 18

София, 07.07.2015 г.

по жалба на Мирослав Емилов срещу репортаж на Миролюба Бенатова в предаването “ДикOFF” по НоваТВ собственост на “НоваТВ Броудкастинг Груп”

Комисията по журналистическа етика на свое редовно заседание на 07 юли 2015 г. в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Александър Кашъмов

ЧЛЕНОВЕ: Весислава Антонова
Невена Праматарова
Нели Огнянова
Райна Николова
Иван Бедров
Бойко Василев
Илия Вълков

изслуша доклада на Ивайло Цветков по жалба с вх. № 02-026/03.06.2015 г. на г-н Мирослав Емилов срещу репортаж излъчен в предаването “ДикOFF” на “НоваТВ”, излъчен на 29.03.2015 г., озаглавен “Деца раждат деца” (в предаването репортажът е аносиран като: “Миролюба Бенатова представя “Къде е Кортеза или щрихи от сливенската махала”, а “Деца раждат деца” се появява само като заглавие в самия репортаж), който, според жалбоподателя нарушава разпоредби на Етичния кодекс на българските медии и специално тези свързани с дискриминация.

I. ПРОЦЕДУРА

Жалбата на г-н Мирослав Емилов, заведена с вх. № 02-026 на 03.06.2015 г., е допустима, доколкото е подадена в срок, отнася се до нарушение на Етичния кодекс на българските медии и съдържа всички необходими реквизити.

Във връзка с чл. 10, ал. 5 от Правилника за дейността на Комисията за журналистическа етика, на 17.06.2015 г. жалбата бе изпратена на ответната страна с покана да изрази становище.

Ответната страна изпрати своето становище на 30.06.2015 г.

II. ЖАЛБА

В своята жалба г-н Мирослав Емилов заявява, че репортажът на Миролюба Бенатова, който е заснет в ромския квартал “Надежда” в гр. Сливен, насажда дискриминационни стереотипи относно ромската общност, заснет е без разрешението на сниманите лица – чиито отказ според жалбоподателя е категоричен и излъчен в самото начало на репортажа – и също така нарушава личните права на непълнолетни лица. Според жалбоподателя в репортажа ромската общност в квартал “Надежда” е представена

като привилигирана и също така, че нейни членове източват социални фондове. Според жалбоподателя репортажът също така насажда негативно мнение за ромите като цяло и ги представя като лъжци и терористи, а според г-н Емилов това може да доведе до разделение на представителите на различни етноси в България.

В допълнение жалбоподателят цитира няколко изявления в репортажа на г-жа Бенотва, които обиждат личното му достойнство. Част от изявленията, които жалбоподателят цитира включват (изявленията са преписани едно към едно от жалбата) и са от самия репортаж:

“Махалата на Кортеза обградена с бодлива тел”

“Раждат много деца и искат много пари”

“Защо искат още пари”

“Защо раждат толкова деца”

“Децата като занимавка или детски надбавки ги виждате”

“Децата се използват за звуков фонд когато общността иска да отклони вниманието от нещо...”

Други изявления, които г-н Емилов счита за обидни са излъчени в дискуссионното студио по време на разговора на г-жа Бенатова с водещия на предаването “ДикOFF” – г-н Сашо Диков.

“Тази малка общност, когато е на своя територия, тя може да тероризира.”

“Огромна бомба, която цъка”

“Държавата нищо друго не им предлага освен едни пари по програми през който да ги контролира по избори”

“отглеждат се безработни и неграмотни това наистина може да ни изиграе лоша шега”

Освен това, жалбоподателят твърди, че в кадрите в репортажа от ромската махала в гр. Сливен са показани много деца заснети в близък план, като това е нарушение на техните лични права и подкрепя изказването си с факта, че самата г-жа Бенатова в репортажа си казва как в тази махала по команда на мъжете се явяват жените и децата, а децата се използва като “звуков фон”.

III. РАЗПОРЕДБИ ОТ ЕТИЧНИЯ КОДЕКС, които се твърди, че са нарушени

2.5.1 Като уважаваме правото на всеки да живее в сигурност и безопасност, няма да публикуваме материали, подбуждащи или насърчаващи омраза, насилие и всякаква форма на дискриминация.

2.4.2 Няма да посочваме расова, религиозна, етническа принадлежност, сексуална ориентация, умствено или физическо състояние, ако тези факти нямат съществено значение за смисъла на информацията.

IV. СТАНОВИЩЕ НА ОТВЕТНАТА СТРАНА

В своето становище “Нова Броудкастинг Груп” АД излага своята позиция относно жалбата на г-н Емилов. Според “Нова Броудкастинг Груп” АД жалбата е неоснователна. Според “Нова Броудкастинг Груп” правата на малцинствата са

неизменна пресечна точка на въпроса за свобода на словото и че именно тази пресечна точка позволява ограничаването на свободата на словото в случаите, когато трябва да се защити индивидуалното право за защита от дискриминация. Именно в тези случаи е възможно пораждането на враждебна реч или слово на омразата. Според “Нова Броудкастинг Груп” АД свободата на изразяването може да бъде ограничена единствено в случаи, когато това може да доведе до предизвикване на насилие без това насилие да може да бъде предотвратено по друг начин.

Имайки предвид изложените по-горе аргументи “Нова Броудкастинг Груп” АД отбелязва, че според тях най-добрият противовес на нетолерантната реч е толерантната реч – словото на омразата може да бъде преодоляно, чрез слово. И допълва, че дефиницията на слово на омразата също подлежи на периодичен дебат базиран три “проблемни полета”:

“- каква е силата на словото: дали става дума за изразяване на собствени мисли или е форма на действие, което може да предизвика негативни последици и да нанесе вреда на други хора;

- дали свободното изразяване на идеи, които се възприемат като насаждащи омраза, може да бъде разглеждано като здравословно за публичния дебат или точно обратното – нанася вреди на публичния дебат;

- на какво трябва да се основава правителствената политика – на защита на интересите и правата на индивидите или на групи, към които може да бъде насочено словото на омразата – например на основата на раса, етнос или напр. на основата на сексуална ориентация”.

“Нова Броудкастинг Груп” АД отбелязва, че в рамките на този дебат лесно се активира допълнително напрежение поради готовността на определени групи да използват израза за постигане на по-значим ефект и обществен отзвук и заради обстоятелството, че “защитата на правата на някои малцинствени групи не е поставена в контекста на равенството пред закона”. В допълнение се цитира препоръка (97) 20 на Съвета на Европа според чиято дефиниция под “слово на омразата” трябва да се разбира: „всички форми на изразяване – писмени, устни, визуални – които разпространяват, подбуждат, поощряват или оправдават расовата ненавист, ксенофобията, антисемитизма или други форми на омраза, базирани на нетолерантността, включително нетолерантността под формата на агресивен национализъм и егоцентризъм, на дискриминация и враждебност по отношение на малцинствата, имигрантите и техните потомства”.

“Нова Броудкастинг Груп” АД счита, че репортажът на г-жа Миролюба Бенотова под никаква форма не подбужда и не поощрява расова нетолерантност, ксенофобия и прочие форми на омраза по отношение на малцинствата и техните потомци. Също така не смятат, че г-жа Бенотова е трябвало да иска разрешение да снима понеже се е намирала на обществено място и като журналист не е задължена да иска разрешение да снима на такова. Допълват и че заснемането на деца е било в присъствието на техните родители, с чиито желания екипът се е съобразил. Освен това отхвърлят и твърденията, че чрез предването са целяли „формиране на негативно мислене за цялата ромска общност” или „насаждане на стереотипи в обществото”. “Нова Броудкастинг Груп” АД подчертават, че темата на репортажа е как деца раждат деца и,

че в модерното общество и неговите нрави това е неправилно. Целта на репортажа е да подчертае този проблем, а “споменаването на етноса има изключителен смисъл именно за да бъде предизвикано вземането на мерки за защита на децата и поставяне под въпрос на отговорността на родителите”. Според “Нова Броудкастинг Груп” АД от репортажа става ясно, че има изключително агресивни лица показани пред камера, които подбуждат към омраза към друг етнос, който не е малцинствен.

В своето становище “Нова Броудкастинг Груп” АД прилагат и копие на “Методика за самоконтрол с цел постигане на равно третиране и равни възможности и борба срещу дискриминацията при реализация на предавания, излъчвани в програмите и сайтовете на „Нова Броудкастинг Груп” АД”.

V. МОТИВИ

Репортажът на г-жа Бенатова е излъчен в предаването “ДикOFF” и е съпроводен от дискусия между водещия и авторката на репортажа в студиото преди и след неговото излъчване, което допълнително олицетворява модел на журналистически анализ, в който обективните факти и обстоятелства могат да бъдат обект на субективното мнение на участващи в дискусия. Жалбоподателят твърди, че в цялостта си репортажът на г-жа Бенатова насажда дискриминационни стереотипи спрямо ромската общност.

Комисията взе предвид необходимостта от баланс между свободата на словото свободата на словото, от една страна, и недопускането на дискриминация, особено в случаи, в които това може да доведе до насилие и агресия спрямо определени лица и обществени групи.

Комисията взе предвид и съществуването на действащи вътрешни правила за борба с дискриминацията при подготовянето и излъчването на предавания, интервюта и репортажи, което е ясен знак, че “Нова Броудкастинг Груп” е не само чувствителна спрямо темата, но и е въвела специфични изисквания, за да се търси по-прецизно баланса между свободата на словото и защитата от дискриминация и насаждането на етническа (или друга дискриминационна) нетърпимост.

В резултат Комисията по журналистическа етика прие следното

РЕШЕНИЕ:

Комисията намира жалбата на Мирослав Емилов срещу Нова телевизия (предаването ДикOFF) за неоснователна по отношение на нарушение на Етичния кодекс на българските медии.

Председател:

Александър Кашъмов

*Изпълнителен директор
на Фондация “НСЖЕ”:*

Мехти Меликов